

«Χαίρε, η πόλις του Παμβασιλέως»

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος](#)

Ανάμεσα στους πολλούς και θαυμαστούς χαιρετισμούς που απευθύνει ο υμνογράφος στην Παναγία μας ένας ξεχωρίζει ιδιαίτερος για τον συμβολισμό και την σημασία του: «Χαίρε, πόλις του Παμβασιλέως».

Ο χαρακτηρισμός της Παναγίας ως «πόλεως του (βασιλέως) Θεού» προέρχεται από τον προφήτη Δαβίδ: «Του ποταμού τα ορμήματα ευφραίνουν την πόλιν του Θεού. ηγίασε το σκήνωμα αυτού ο Ύψιστος» (45ο ψαλμός, στ. 5). Οι θεόπνευστοι Πατέρες βλέπουν σ' αυτήν την «πόλιν» την προτύπωση της Παναγίας, ο δε Ιωάννης Δαμασκηνός ερμηνεύει ότι τα ορμήματα του ποταμού είναι οι ποταμοί των δωρεών του αγίου Πνεύματος, που κατέκλυσαν όλη της την ύπαρξη και την χαρίτωσαν, ώστε να αγιαστή, πριν ακόμη κατέλθη ο Ύψιστος και την επισκιάση με την πρόσθετη χάρη Του.

Να γιατί ο Δαβίδ, αιώνες πριν συμβούν τα γεγονότα αυτά, υμνεί την Παναγία ως «πόλι του Θεού», για την οποία «δεδοξασμένα ελαλήθη» (86ος ψαλμός), όπως και ο υμνογράφος του Κανόνος του Ακαθίστου Ύμνου, στην συνέχεια του ίδιου

τροπαρίου της ε' ωδής, χαιρετίζει την Παναγία, «περί ης δεδοξασμένα και αξιάκουστα λελάληνται σαφώς».

Η ερμηνεία των παραπάνω ψαλμικών στίχων, σε συνδυασμό με τον χαιρετισμό του υμνογράφου, μας βοηθάει να εισχωρήσουμε στο «μυστήριο» της Θεοτόκου και να κατανοήσωμε πως έγινε το «οσφράδιον», που αρωμάτισε όλη την φύση και προσήλκυσε με το άρωμά του την θεία χάρη, ώστε να την καταστήση θεοδόχο και μητέρα του Θεού αλλά και όχημα της δικής μας σωτηρίας.

Οφείλομε πράγματι μεγάλη ευγνωμοσύνη στην Παναγία Μητέρα μας, διότι από την στιγμή που γεννήθηκε μέχρι και το τέλος της επιγείου βιοτής της απετέλεσε την «λαμπάδα του φωτός», τον «φαινό αστέρα» που ήταν μονίμως προσανατολισμένος προς την πηγή του φωτός, τον άδυτο Ήλιο της Δικαιοσύνης. Έτσι, καταυγαζόμενη από τις θεικές του ακτίνες, έλαμπε μέσα στον κόσμο με την ωραιότητα της παρθενίας της, την αγνότητα της ψυχής της, την καθαρότητα του πνεύματός της αλλά και την ενάρετη πολιτεία της.

Κυρίως όμως αξίζει να τιμάμε την Παναγία μας, για το γεγονός ότι είχε προπαρασκευάσει τον εαυτό της, ώστε να γίνη το «όχημα του Λόγου», χωρίς μάλιστα η ίδια να γνωρίζει το σχέδιο του Θεού! Η Παναγία, αναφέρει χαρακτηριστικά ο Άγιος Νικόλαος Καβάσιλας, όταν ο Άγγελος της έφερε το χαρμόσυνο μήνυμα ότι θα γεννήση τον Υιό του Θεού, ούτε στιγμή δεν αμφέβαλε για την ίδια, εάν δηλαδή ήταν άξια για κάτι τέτοιο, απλώς απορούσε πως ήταν δυνατόν να ξεπεραστούν οι όροι της φύσεως και να τεκνοποιήση μια «απείρανδρος

κόρη». Γι' αυτό, όταν πήρε την απάντηση ότι «ο ανερμήνευτος τόκος» ήταν έργο του Υψίστου και συνέργεια του Αγίου Πνεύματος έδωσε αμέσως την συγκατάθεσή της, σαν έτοιμη από παλιά!

Έτσι έγινε η 15χρονη κόρη της Ναζαρέτ, η ταπεινή Μαριάμ, το ευρύχωρο «παλάτι» του μέχρι τότε α-οικου Θεού, «η πόλις του Παμβασιλέως». Εδώ ακριβώς έγκειται η συνεισφορά της, και στο πρόσωπό της η συνεισφορά ολοκλήρου της ανθρωπίνης φύσεως, στο έργο της σωτηρίας. Η ευσεβής κόρη αγωνιζόταν και παρέμενε με την θέλησή της αγνή, ώστε να γίνεται δεκτική της θείας χάριτος και να συνεχίζει να διατηρήται καθαρή· διότι βεβαίως το Άγιο Πνεύμα δεν μπορεί να κατοικήση σε ακάθαρτο σκεύος, αλλά χρειάζεται πρώτα ο καθαρισμός του.

Έτσι, όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου, ο Πανάγιος Κύριος κατοίκησε στην Παναγία «πόλη». Ο Γρηγόριος Παλαμάς και οι άλλοι Πατέρες τονίζουν με έμφαση το γεγονός ότι η Παναγία κατέστη «χαριτωμένη» πολύ πριν από τον Ευαγγελισμό.

Ο Άγιος Νικόδημος Αγιορείτης, για να δείξη πόσο πολύ ευηρέστησε η χαριτωμένη κόρη Μαρία, η μετέπειτα Θεοτόκος, προς τον Κύριο, με τον ενάρετο βίο της και την θεάρεστη πολιτεία της, αναφέρει χαρακτηριστικά ότι «όλες οι κακίες των κτισμάτων, συγκρινόμενες με το πλήρωμα της αγιότητας της Θεοτόκου, δεν ηδύνατο να λυπήσουν τον Θεόν, διότι μόνη εκείνη ήταν ικανή να τον ευχαριστήσει κατά πάντα και διά πάντα, διότι μόνη εκείνη εστάθη χωρητική και δεκτική όλων των φυσικών, προαιρετικών και υπερφυσικών χαρισμάτων, που ο Θεός διεμοίρασε σε όλην την κτίσιν».

«Όπως το περιβόλι», συνεχίζει ο Άγιος, «γίνεται για να φυτευθή το δένδρον, και πάλιν το δένδρον φυτεύεται διά τον καρπόν, τοιουτοτρόπως όλος ο νοητός και αισθητός κόσμος έγινε διά την Θεοτόκον και η Θεοτόκος έγινε διά τον Χριστόν».

Εάν λοιπόν οι Πατέρες μας αποδίδουν τέτοια τιμή στην Παναγία μας, εμείς να μην την τιμήσωμε δεόντως; Όχι ασφαλώς με λόγια, διότι και αυτά δεν επαρκούν να εξυμνήσουν το μεγαλείο και την δόξα της, αλλά με έργα. Πως ακριβώς; Με τον τρόπο που μας έδειξε Εκείνη: καθαρίζοντας το σώμα μας με την νηστεία, αγνίζοντας το πνεύμα μας με την προσευχή, καλλιεργώντας τον κήπο της ψυχής μας με τις αρετές, καθιστώντας έτσι όλη μας την ύπαρξη ικανή να κατοικήση μέσα της η χάρη του Θεού.

Όπως ο Θεός έφτιαξε τον Παράδεισο, για να μας προσφέρει όλα τα αγαθά, όπως η Παναγία έγινε ο «έμψυχος Παράδεισος», για να στεγάση τον Υιό του Θεού, έγινε «η πόλις», όπου κατοίκησε ο πολίτης της γης και του ουρανού Χριστός, έτσι ας θελήσωμε και εμείς να καταστήσωμε την καρδιά μας «πόλη του Θεού» και την ζωή

μας έναν επίγειο Παράδεισο, που θα μας ανοίξουν τον δρόμο για την ουράνια πόλη και τον αιώνιο Παράδεισο.

Για να το επιτύχωμε, ας εναποθέσωμε «την πάσαν ελπίδα» μας στην Μητέρα του Κυρίου, που έγινε και δική μας Μητέρα αλλά και Υπέρμαχος Στρατηγός μας. Αυτή είναι το τείχος και το οχύρωμά μας, η προστασία μας από κάθε εχθρική επιβουλή και κάθε άλλη συμφορά του βίου μας.

Ας πιαστούμε από το χέρι της Παναγίας μας και εκείνη θα μας οδηγήσει με ασφάλεια στον λιμένα της σωτηρίας, τον Χριστό, και στην ουράνια βασιλεία Του, που είθε όλοι αγωνιζόμενοι να αποκτήσωμε με την βοήθεια του Θεού και τις πρεσβείες της Παναγίας Μητρός Του. Γένοιτο!

<https://bit.ly/3upcvdK>